

MYSAFEDERMA PORTAL SEBAGAI KERANGKA TADBIR URUS DIGITAL BERTERASKAN MAQASID SYARIAH BAGI MEMPERKUKUH KETELUSAN DALAM EKOSISTEM DERMA DI MALAYSIA

MYSAFEDERMA PORTAL AS A MAQASID AL-SHARIAH-BASED DIGITAL GOVERNANCE FRAMEWORK FOR STRENGTHENING TRANSPARENCY IN MALAYSIA'S DONATION ECOSYSTEM

Rozita Othman^{1*}

Farizah Mohamed Isa²

Zailani Ibrahim³

Nurul Auni Mohamad Khairul Hisam⁴

^{1, 2} Fakulti Undang-undang, Universiti Teknologi Mara (UiTM), Shah Alam 40450 Shah Alam, Selangor, Malaysia. (E-mail: rozita876@uitm.edu.my, fariza07@uitm.edu.my).

³ Kolej Komputeran dan Informatik, Universiti Tenaga Nasional (UNITEN), Kampus Putrajaya, Jalan Ikram-Uniten, 43000 Kajang, Selangor, Malaysia (E-mail: zailani@uniten.edu.my)

⁴ Fakulti Alam Bina, Universiti Teknologi Mara (UiTM), Kampus Puncak Alam, 42300 Puncak Alam, Selangor, Malaysia (E-mail: 2024557087@student.uitm.edu.my)

*Corresponding author: rozita876@uitm.edu.my

Article history

Received date : 15-8-2026

Revised date : 16-8-2026

Accepted date : 15-10-2026

Published date : 20-10-2026

To cite this document:

Othman, R., Mohamed Isa, F., Ibrahim, Z., & Mohamad Khairul Hisam, N. A. (2026). MySafeDerma portal sebagai kerangka tadbir urus digital berteraskan maqasid Syariah bagi memperkukuh ketelusan dalam ekosistem derma di Malaysia. *Journal of Islamic, Social, Economics and Development (JISED)*, 11 (87), 12 – 26.

Abstrak: Ekosistem derma digital di Malaysia berkembang melalui media sosial, pelantar pembayaran dan kempen pendanaan awam, namun mekanisme pengesahan penganjur, pendedahan penggunaan dana serta penyelarasan antara penganjur, penderma, institusi kewangan dan pihak berkuasa masih berpecah. Artikel ini mencadangkan Portal MySafeDerma sebagai kerangka tadbir urus digital berteraskan Maqasid Syariah untuk memperkukuh ketelusan dan perlindungan penderma. Kajian ini menggunakan penyelidikan undang-undang kualitatif melalui pendekatan doktrinal dan konseptual. Bahan undang-undang primer terdiri daripada perundangan, garis panduan, dasar dan dokumen rasmi Malaysia berkaitan pendaftaran organisasi, pematuhan kewangan, percukaian, tadbir urus Syariah dan perlindungan organisasi bukan untung, manakala bahan sekunder terdiri daripada literatur akademik berkaitan ketelusan, kepercayaan penderma dan pendanaan awam digital. Analisis doktrinal digunakan untuk mengenal pasti bidang kuasa, kewajipan, jurang kawal selia dan batas tindakan institusi; analisis kandungan serta pemetaan normatif pula digunakan untuk memadankan dapatan tersebut dengan prinsip amanah, masalah,

keadilan dan hifz al-mal. Hasil analisis diterjemahkan kepada komponen Portal MySafeDerma yang merangkumi pendaftaran pengumpul dana, pengesahan identiti dan akaun, carian awam, pendedahan kempen, jejak audit, perkongsian data secara terkawal, pemantauan berasaskan risiko, pengurusan aduan dan papan pemuka pengawal selia. Kerangka ini bersifat konseptual dan tidak membuktikan bahawa portal telah mengurangkan penipuan; pelaksanaan nasional memerlukan pengesahan undang-undang dan Syariah, perlindungan data, keselamatan siber, kebolegunaan dan penilaian impak.

Kata Kunci: *MySafeDerma; tadbir urus digital; Maqasid Syariah; ketelusan derma; pendanaan awam; perlindungan penderma*

Abstract: *Malaysia's digital donation ecosystem has expanded through social media, payment platforms and crowdfunding campaigns, while mechanisms for fundraiser verification, fund-use disclosure and coordination among fundraisers, donors, financial institutions and public authorities remain fragmented. This article proposes the MySafeDerma Portal as a Maqasid al-Shariah-based digital governance framework for strengthening transparency and donor protection. The study adopts qualitative legal research through doctrinal and conceptual approaches. Primary materials comprise legislation, regulatory guidelines, policy documents and Malaysian official sources concerning organisational registration, financial compliance, taxation, Shariah governance and protection of the non-profit sector, while secondary materials comprise academic literature on transparency, donor trust and digital crowdfunding. Doctrinal analysis identifies jurisdiction, legal obligations, regulatory gaps and institutional limits; qualitative content analysis and normative mapping connect those findings with the principles of trust, public interest, justice and protection of wealth. The resulting framework comprises fundraiser registration, identity and account verification, public search, campaign disclosure, audit trails, controlled data sharing, risk-based monitoring, complaint management and regulatory dashboards. The framework is conceptual and does not establish that the portal reduces fraud. National implementation therefore requires legal and Shariah validation, data-protection assessment, cybersecurity testing, usability evaluation and impact assessment.*

Keywords: *MySafeDerma; digital governance; Maqasid al-Shariah; donation transparency; crowdfunding; donor protection*

Pendahuluan

Sumbangan awam ialah instrumen penting bagi bantuan kemanusiaan, kebajikan, kesihatan dan pembangunan komuniti. Transformasi digital telah mengurangkan kos pengumpulan dana dan membolehkan kempen mencapai penderma dalam tempoh yang singkat. Pada masa yang sama, pendigitalan mengubah struktur maklumat dalam ekosistem derma. Penderma lazimnya membuat keputusan berdasarkan maklumat yang dipaparkan oleh penganjur atau pelantar, sedangkan kemampuan untuk mengesahkan identiti, tujuan, akaun penerima, penggunaan dana dan hasil kempen sering tidak seragam. Keadaan ini mewujudkan asimetri maklumat dan ruang kepada penyamaran, salah guna dana, kutipan berganda serta keraguan terhadap kempen yang sah (Dethier, Delcourt, & Dessart, 2024; Hoang & Lee, 2022).

Dalam konteks Malaysia, isu tersebut perlu difahami bersama struktur kawal selia yang berlapis. Organisasi bukan untung boleh beroperasi melalui bentuk pertubuhan dan instrumen undang-undang yang berbeza, dengan pendaftar, keperluan pelaporan dan tanggungjawab pematuan yang tidak seragam. Mohd Nawawi, Anuar, dan Samar (2024) menunjukkan bahawa kepelbagaian kerangka ini menghasilkan fleksibiliti, tetapi juga kekeliruan istilah dan keperluan untuk penyeragaman pematuan. Oleh itu, masalah utama bukan semata-mata ketiadaan maklumat, tetapi ketiadaan lapisan verifikasi yang menyusun maklumat mengikut kategori entiti, status undang-undang, tujuan kempen dan tahap risiko.

Kajian Malaysia juga menunjukkan bahawa ketelusan digital masih tidak konsisten. Penyelidikan tentang amalan pendedahan dalam talian organisasi bukan untung melaporkan bahawa sebahagian organisasi tidak mempunyai laman rasmi, manakala organisasi yang mempunyai laman cenderung lebih baik dari segi komunikasi tetapi masih lemah dalam melaporkan keluaran, hasil dan impak (Nair, Arshad, Muda, & Joharry, 2023). Kajian lain menunjukkan bahawa audit luar, prestasi kewangan dan geran kerajaan berkait dengan tahap pendedahan maklumat yang lebih luas (Zainon, Atan, & Bee Wah, 2014). Dapatan ini menyokong keperluan kepada infrastruktur maklumat yang menggabungkan identiti, dokumen, rekod kewangan, kemas kini operasi dan aduan dalam satu aliran yang boleh diaudit. Literatur yang lebih luas turut menunjukkan bahawa ketelusan organisasi bukan untung perlu difahami sebagai konstruk berbilang dimensi yang mempunyai anteseden, hasil dan batasan konteks tertentu (Dethier, Delcourt, & Willems, 2023). Bukti terkini juga menunjukkan hubungan positif antara persepsi terhadap ketelusan kewangan, kepercayaan penderma dan persepsi prestasi organisasi bukan untung (Ghoorah, Mariyani-Squire, & Zoha Amin, 2025).

Cadangan bagi pembangunan portal MySafeDerma, ialah inovasi teknologi kewangan dan teknologi undang-undang yang berfungsi sebagai pangkalan data pengesahan dan lapisan penyelarasan. Penganjur mendaftarkan aktiviti derma dengan tujuan, sasaran, akaun bank dan dokumen sokongan. Penderma menyemak status penganjur melalui nama, nombor telefon atau akaun. Institusi kewangan dan pengawal selia mendapat akses terkawal kepada maklumat yang relevan untuk semakan awal, pemantauan risiko dan penyiasatan. Inovasi utama kajian ini bukan dakwaan bahawa portal menggantikan pengawal selia, bank atau proses penguatkuasaan. Inovasinya ialah pemetaan fungsi teknologi kepada prinsip tadbir urus, pendedahan dan perlindungan kepentingan awam.

Kajian ini mempunyai tiga objektif iaitu mengenal pasti jurang ketelusan, pengesahan dan akauntabiliti dalam ekosistem derma digital Malaysia berdasarkan literatur dan sumber rasmi; membina kerangka konseptual MySafeDerma yang menyepadukan pendaftaran, pengesahan, jejak audit, pemantauan risiko, aduan dan kebolehoperasian antara sistem; dan memetakan fungsi tersebut kepada prinsip Maqasid Syariah serta mencadangkan agenda pengesahan sebelum pelaksanaan nasional.

Metodologi Kajian

Kajian ini menggunakan penyelidikan undang-undang kualitatif dengan menggabungkan pendekatan doktrinal dan konseptual. Pendekatan doktrinal sesuai kerana artikel ini meneliti struktur peraturan, bidang kuasa, tanggungjawab dan jurang tadbir urus yang berkaitan dengan ekosistem derma digital (Hutchinson & Duncan, 2012). Analisis tertumpu pada bahan undang-undang primer dan sumber berautoriti seperti perundangan, garis panduan pengawal selia,

dokumen dasar dan sumber rasmi Malaysia yang berkaitan dengan pendaftaran organisasi, syarikat berhad menurut jaminan, percukaian, integriti kewangan, pencegahan pengubahan wang haram dan pembiayaan keganasan, tadbir urus Syariah serta perlindungan organisasi bukan untung. Bahan sekunder pula terdiri daripada artikel jurnal dan karya akademik mengenai ketelusan, kepercayaan penderma, pendanaan awam digital, rantai blok dan Maqasid Syariah.

Analisis dilaksanakan dalam empat peringkat. Pertama, isu undang-undang dan tadbir urus dikenal pasti melalui penelitian sumber rasmi dan literatur yang berkaitan. Kedua, bahan tersebut diklasifikasikan mengikut status undang-undang, pihak berkuasa yang berbidang kuasa, kewajipan pematuhan, bentuk pendedahan, risiko serta had perkongsian data. Ketiga, analisis doktrinal dan analisis kandungan kualitatif digunakan untuk menafsir serta mensintesis prinsip yang relevan, termasuk keperluan ketelusan, akauntabiliti, perlindungan penderma dan pendekatan berasaskan risiko. Keempat, dapatan tersebut dipetakan secara normatif kepada Maqasid Syariah, khususnya amanah, maslahah, keadilan dan hifz al-mal, sebelum diterjemahkan kepada reka bentuk konseptual Portal MySafeDerma melalui model pihak berkepentingan, aliran kerja pengesahan, matriks maqasid-fungsi dan pelan penilaian. Logik pembangunan artefak dalam literatur reka bentuk sains digunakan hanya sebagai sokongan bagi penyusunan kerangka konseptual, bukan sebagai metodologi utama kajian (Hevner et al., 2004; Peffers et al., 2007).

Pemilihan bahan dibuat secara bertujuan berdasarkan kaitan langsung dengan persoalan kajian dan konteks perundangan Malaysia. Dapatan yang dikemukakan ialah analisis normatif dan cadangan kerangka tadbir urus, bukannya bukti empirikal bahawa Portal MySafeDerma telah berkesan. Kerangka tersebut masih memerlukan pengesahan undang-undang dan Syariah, penilaian perlindungan data, ujian keselamatan, penilaian kebolehgunaan dan kajian impak sebelum pelaksanaan secara meluas.

Sorotan Literatur

Ketelusan, Akauntabiliti dan Kepercayaan Penderma

Ketelusan dalam organisasi bukan untung tidak boleh dikurangkan kepada kewujudan laman web atau penerbitan penyata kewangan. Dethier, Delcourt, dan Dessart (2024) mengkonseptualisasikan persepsi penderma terhadap ketelusan NPO melalui tiga dimensi iaitu kebolehcapaian, kelengkapan dan ketepatan maklumat. Ketiga-tiga dimensi ini memberi implikasi langsung kepada MySafeDerma. Maklumat yang lengkap tetapi sukar dicapai tidak memenuhi keperluan penderma. Maklumat yang mudah dicapai tetapi tidak tepat pula berpotensi meningkatkan risiko salah faham. Portal perlu menyediakan pendedahan yang boleh dicari, mempunyai medan minimum yang seragam, menyatakan tarikh kemas kini, dan membezakan maklumat yang disahkan daripada maklumat yang diisytiharkan sendiri.

Kajian lintas negara menunjukkan bahawa kepercayaan awam terhadap organisasi bukan untung tidak semestinya berada dalam krisis global yang seragam (Chapman, Hornsey, & Gillespie, 2021). Dapatan tersebut mengingatkan bahawa teknologi tidak patut bermula dengan andaian semua organisasi tidak boleh dipercayai. Sebaliknya, mekanisme verifikasi perlu bersifat proporsional dan memberi laluan yang jelas kepada organisasi yang sah untuk membuktikan status, membetulkan kesilapan dan menjawab aduan. Hubungan akauntabiliti–

derma juga dipengaruhi oleh publicness, iaitu sejauh mana organisasi dianggap bertanggungjawab kepada kumpulan pemegang taruh yang lebih luas (Hoang & Lee, 2022).

Dalam pendanaan awam, ketelusan operasi boleh berfungsi sebagai isyarat usaha dan kredibiliti. Mejia, Urrea, dan Pedraza-Martinez (2019) mengkaji kempen tindak balas kecemasan berskala besar dan menunjukkan kepentingan kemas kini serta pensijilan dalam membentuk persepsi penderma dan kutipan. Namun, dapatan tersebut tidak bermaksud setiap kemas kini menghasilkan impak sebenar atau bahawa lencana pengesahan ialah audit menyeluruh. MySafeDerma perlu menggabungkan kemas kini berstruktur dengan bukti, rekonsiliasi, pengesahan sumber dan rekod keputusan.

Pendanaan Awam Digital, Pengesahan dan Risiko

Kepercayaan dalam pendanaan awam adalah berlapis. Ferreira, Papaoikonomou, dan Terceño (2022) menunjukkan bahawa pelantar membina kepercayaan melalui gabungan peraturan, reputasi penganjur, akreditasi, keselamatan siber, interaksi komuniti dan reka bentuk pelantar. Kajian Prashar dan Gupta (2024) pula menguji faktor pembinaan kepercayaan dalam pendanaan awam derma dalam talian, manakala Bhatt et al. (2025) menghubungkan kepercayaan, privasi, kepuasan dan ciri pelantar dengan niat menderma. Secara reka bentuk, dapatan ini menyokong penyediaan maklumat identiti, dokumen, status akaun, sejarah kemas kini, fi, risiko dan mekanisme aduan secara mudah difahami.

Sirisawat, Chatjuthamard, Kiattisin, dan Treepongkaruna (2022) menggunakan penyelidikan masa hadapan untuk membangunkan garis panduan pendanaan awam derma digital. Mereka mencadangkan penggunaan teknologi rantai blok bagi ketelusan dan akauntabiliti, lesen pungutan dana serta undang-undang yang melindungi pengguna. Christie (2020) pula mengingatkan bahawa teknologi lejar teragih berpotensi menyokong kepercayaan melalui ketelusan asal rekod dan penguatkuasaan peraturan, tetapi penggunaan yang tidak bertanggungjawab juga boleh mengurangkan kepercayaan. MySafeDerma tidak menetapkan rantai blok sebagai prasyarat. Cap masa, nilai cincang dokumen atau lejar teragih boleh dipertimbangkan sebagai lapisan teknikal pilihan selepas keperluan privasi, kos, pembetulan data dan tadbir urus dipenuhi.

Penyelesaian teknologi juga tidak menghapuskan risiko kewangan. Dalam konteks Malaysia, Bank Negara Malaysia (BNM, 2025a) menekankan ancaman penipuan, akaun keldai, pembiayaan keganasan, perkongsian maklumat dan penggunaan sistem respons untuk mengukuhkan integriti kewangan. Financial Action Task Force (FATF, 2023) menegaskan bahawa perlindungan sektor bukan untung daripada penyalahgunaan perlu fokus, berkadar dan berasaskan risiko. Prinsip ini penting supaya portal tidak melabel semua kutipan derma sebagai berisiko tinggi atau mengakibatkan pembekuan automatik. Notifikasi kepada bank sepatutnya menjadi bahan semakan awal dan bukan arahan muktamad untuk menolak transaksi atau membekukan akaun.

Konteks Kawal Selia dan Tadbir Urus Malaysia

Kerangka organisasi bukan untung Malaysia melibatkan lebih daripada satu saluran pendaftaran dan pematuhan. Kajian Mohd Nawawi, Anuar, dan Samar (2024) secara langsung menegaskan keperluan kerangka kawal selia dan pematuhan yang lebih seragam dalam tadbir

urus amal. Bagi syarikat berhad menurut jaminan, garis panduan Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM, 2021) menunjukkan kepentingan rekod transaksi, penggunaan sumber menurut objek, dokumen sokongan, penyata bank dan pendedahan kewangan. Bagi pertubuhan yang berdaftar di bawah Jabatan Pendaftaran Pertubuhan Malaysia (JPPM, 2024), Akta Pertubuhan 1966 [Akta 832] perlu dirujuk mengikut kategori dan keperluan yang berkuat kuasa. Perbezaan ini bermaksud portal tidak boleh menggunakan satu label umum seperti “badan amal yang diluluskan”.

Status cukai juga perlu dipaparkan dengan tepat. Lembaga Hasil Dalam Negeri Malaysia (LHDN, 2026) menerangkan bahawa kelulusan subseksyen 44(6) Akta Cukai Pendapatan 1967 adalah tertakluk kepada permohonan, syarat, tempoh kuat kuasa, format resit dan tanggungjawab tertentu. Oleh itu, status 44(6) perlu menjadi medan berasingan daripada pendaftaran organisasi, verifikasi akaun, penilaian risiko dan laporan impak. Penderma perlu diarahkan kepada sumber rasmi LHDN untuk pengesahan lanjut. Portal tidak wajar memaparkan status cukai sebagai jaminan bahawa setiap kempen berkesan atau bebas daripada salah laku.

Maqasid Syariah sebagai Kerangka Normatif Tadbir Urus

Maqasid Syariah memberi asas normatif untuk menilai sama ada reka bentuk digital benar-benar melindungi kepentingan manusia, dan bukan sekadar cekap dari sudut transaksi. Dusuki dan Abdullah (2007) menghubungkan Maqasid Syariah dan masalah dengan tanggungjawab sosial, manakala Laldin dan Furqani (2013) membezakan tujuan atau maqasid daripada instrumen atau wasa'il. Dalam kajian ini, *hifz al-mal*, amanah, keadilan, masalah, perlindungan maruah dan pencegahan mudarat dijadikan tujuan reka bentuk. Pendaftaran, API, jejak audit, papan pemuka dan algoritma pengesanan anomali ialah instrumen yang mesti dinilai berdasarkan tujuan tersebut.

Penggunaan maqasid hendaklah mengelakkan penyederhanaan. Güney (2024) menunjukkan bahawa wacana maqasid dalam kewangan Islam mempunyai perdebatan tentang tafsiran, autoriti dan ukuran. Bedoui dan Mansour (2015) pula membincangkan pengukuran etika berasaskan maqasid sebagai usaha yang perlu disokong oleh konstruksi dan indikator yang teliti. Justeru, MySafeDerma tidak menggunakan skor tunggal “patuh maqasid”. Portal dicadangkan mempunyai kriteria yang dinyatakan, semakan pakar Syariah, rekod rasional keputusan, deklarasi konflik kepentingan dan mekanisme rayuan.

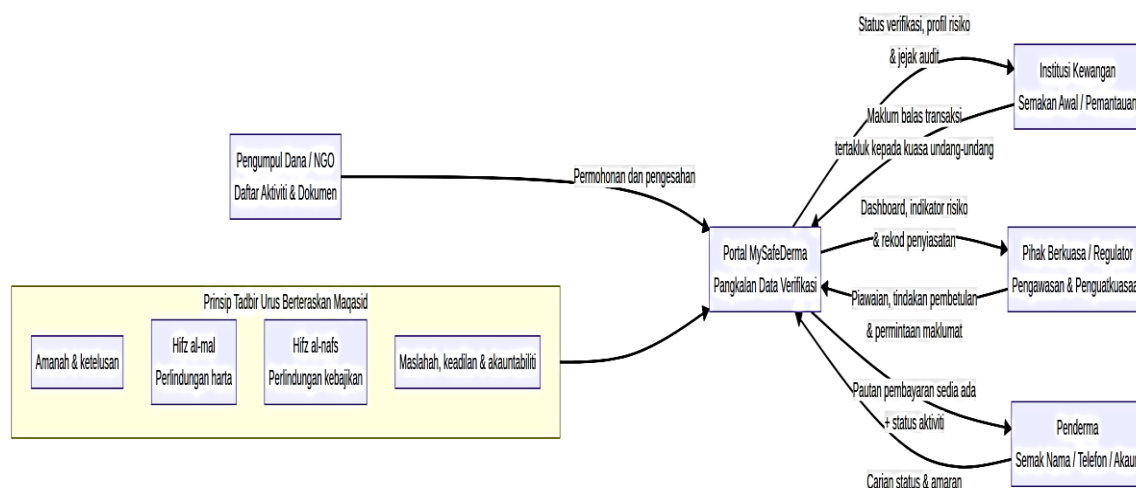
Bukti Malaysia dalam institusi zakat menunjukkan bahawa amalan pendedahan mempunyai hubungan dengan kepercayaan pembayar zakat, walaupun kesan pengurusan pemegang taruh tidak semestinya signifikan bagi semua dimensi (Samargandi et al., 2018). Dapatan ini tidak boleh dipindahkan secara automatik kepada semua jenis derma kerana zakat, sedekah, bantuan kemanusiaan dan pendanaan awam mempunyai struktur kewajipan serta penerima yang berbeza. Walau bagaimanapun, ia menguatkan rasional untuk menjadikan pendedahan, bukti penggunaan dan respons aduan sebagai komponen utama portal.

Perbincangan Kajian

Reka Bentuk Konseptual Portal MySafeDerma

Pihak Berkepentingan Sistem dan Sempadan Tadbir Urus

MySafeDerma melibatkan empat kumpulan pengguna utama iaitu pengumpul dana, penderma, institusi kewangan dan pihak berkuasa. Pengumpul dana mendaftar aktiviti dan menyerahkan dokumen. Penderma menggunakan carian awam untuk mendapatkan status dan pendedahan minimum sebelum membuat bayaran melalui saluran sedia ada. Institusi kewangan menerima maklumat yang relevan untuk usaha wajar dan pemantauan tertakluk kepada kuasa serta perjanjian yang berkenaan. Pihak berkuasa menggunakan papan pemuka terkawal untuk pengawasan, permintaan maklumat dan penguatkuasaan. Portal tidak mengambil alih fungsi bank, pendaftar, LHDN, pihak berkuasa agama atau penyiasat.

Rajah 1: Portal MySafeDerma sebagai seni bina tadbir urus digital berbilang pihak

Rajah 1 menempatkan pangkalan data pengesahan sebagai lapisan penyelarasan. Hubungan dengan bank dan pengawal selia ditakrifkan sebagai API atau perkongsian maklumat secara berperingkat, bukan akses terbuka kepada semua data. Prinsip Maqasid yang digunakan dalam reka bentuk ialah amanah dan ketelusan, *hifz al-mal*, perlindungan kebajikan dan maruah, serta keadilan. Lapisan ini menghalang pemisahan antara “reka bentuk sistem” dan “reka bentuk tadbir urus”.

Komponen Fungsian

Komponen dalam abstrak lanjutan disusun semula sebagai modul yang mempunyai pemilik proses, data minimum, keluaran dan kawalan. Pemetaan ini membolehkan portal dinilai bukan sahaja berdasarkan kebolehfungsi teknikal, tetapi juga berdasarkan ketepatan pendedahan, privasi, kebolehkesanan dan tanggungjawab keputusan.

Jadual 1: Komponen fungsi dan kawalan utama Portal MySafeDerma

Komponen	Tujuan	Pengguna utama	Kawalan utama dan keluaran
Modul Pendaftaran Pengumpul Dana	Mendaftarkan penganjur, bentuk entiti, pengawal selia, tujuan, sasaran, akaun, benefisiari dan dokumen sokongan.	Penganjur; pentadbir pengesahan	Identiti, semakan pemilikan akaun, deklarasi aktiviti, status pembetulan, cap masa.
Sistem Pengesahan Penderma	Membolehkan penderma mencari penganjur atau kempen sebelum sumbangan.	Penderma awam	Carian nama/telefon/akaun, status, tarikh kemas kini, amaran, pautan aduan.
Lapisan Pendedahan dan Akauntabiliti	Menerbitkan pendedahan kewangan, kemas kini operasi dan laporan penutupan.	Penganjur; penderma; pengawal selia	Sasaran, kutipan, belanja, baki, bukti, keluaran/hasil, audit atau pengesahan bebas.
Gerbang API dan Pemberitahuan Bank	Menyampaikan status terhad dan notifikasi kepada institusi kewangan secara terkawal.	Bank; pengawal selia	Status pendaftaran, padanan akaun, profil risiko awal, rekod capaian, persetujuan/kuasa sah.
Enjin Pemantauan Risiko	Mengesan corak luar biasa dan mencetuskan semakan manusia.	Bank; pengawal selia; portal	Tahap risiko, anomali, aduan, semakan sekatan, eskalasi, alasan keputusan.
Pangkalan Data Pusat dan Jejak Audit	Menyimpan rekod pendaftaran, perubahan, dokumen, transaksi agregat dan keputusan.	Portal; juruaudit; pengawal selia	Kawalan akses, tempoh penyimpanan, nilai cincang/cap masa pilihan, rekod capaian, pembetulan.
Antara Muka Pengguna Pelbagai Bahasa	Menyediakan akses mudah, bahasa yang difahami dan reka bentuk mesra telefon.	Semua pengguna	Bahasa Melayu/bahasa Inggeris, kebolehcapaian, pendedahan bahasa mudah, notifikasi, sokongan.

Aliran Kerja Pengesahan dan Risiko Berkadar

Aliran kerja MySafeDerma bermula dengan pendaftaran aktiviti, bukan dengan kutipan tanpa konteks. Dokumen yang tidak lengkap dikembalikan untuk pembetulan dan keputusan tersebut direkodkan. Setelah status berdaftar atau disahkan diberikan, hanya maklumat yang sesuai diterbitkan secara awam. Data yang lebih sensitif disimpan dalam lapisan terkawal. Penderma membuat carian sebelum bayaran, manakala transaksi boleh terus menggunakan pelantar pembayaran sedia ada. Selepas kutipan, kemas kini dan laporan penutupan melengkapkan kitaran akauntabiliti.

Pemetaan Maqasid Syariah

Matriks berikut mengelakkan penggunaan Maqasid Syariah sebagai label umum. Setiap tujuan dipadankan dengan fungsi, bukti dan batasan. *Hifz al-mal* ialah paksi paling langsung kerana portal berkaitan pemeliharaan harta penderma dan amanah penggunaan dana. *Hifz al-nafs*, maruah, akal dan masalah pula menyokong perlindungan penerima, keputusan penderma yang bermaklumat, privasi dan pencegahan mudarat. *Hifz al-din* boleh diterjemahkan pada aras amanah, ketepatan niat dan tadbir urus Syariah bagi kempen yang membuat tuntutan agama, tetapi tidak semua kempen derma perlu diberikan label agama.

Jadual 2: Pemetaan prinsip Maqasid Syariah kepada fungsi dan indikator MySafeDerma

Maqasid prinsip /	Terjemahan reka bentuk	Petunjuk berpotensi	Batasan atau perhatian
<i>Hifz al-mal</i> (perlindungan harta)	Pengesahan penganjur dan akaun; rekonsiliasi; rekod penggunaan; status penutupan; amaran penipuan.	Kelengkapan dokumen; padanan akaun; kemas kini kutipan/belanja; laporan akhir; jejak audit.	Bukti verifikasi tidak menjamin tiada salah laku atau keberkesanan impak.
<i>Hifz al-nafs</i> dan maruah	Perlindungan penerima; pendedahan berlapis; anonimisasi; larangan eksploitasi imej atau kisah sensitif.	Persetujuan; data minimum; aduan privasi; bukti agihan tanpa identiti berlebihan.	Ketelusan tidak boleh menjustifikasi pendedahan rekod perubahan atau identiti rentan.
<i>Hifz al-'aql</i> (keputusan bermaklumat)	Bahasa mudah; paparan risiko; pemisahan fakta, dakwaan dan status; pilihan semakan sebelum bayaran.	Kebolehahaman; akses Bahasa Melayu/bahasa Inggeris; sejarah perubahan; amaran yang tidak mengelirukan.	Literasi digital berbeza; portal perlu saluran bantuan dan aksesibiliti.
<i>Hifz al-din</i> dan amanah	Kriteria tuntutan agama; semakan Syariah jika berkenaan; deklarasi konflik; rasional keputusan.	Rekod semakan; identiti panel; status pandangan; mekanisme rayuan.	Tidak wajar menggunakan label patuh maqasid tanpa kriteria dan autoriti yang jelas.
Masalah dan keadilan	Akses penganjur sah; tahap risiko; semakan manusia; hak pembetulan; larangan diskriminasi automatik.	Masa respons; kadar rayuan; keputusan pembetulan; analisis kecenderungan; aduan selesai.	Algoritma perlu diaudit dan tidak boleh menjadi keputusan muktamad tanpa semakan.

(Sumber: Dusuki dan Abdullah (2007), Laldin dan Furqani (2013), Bedoui dan Mansour (2015), serta Rosman et al. (2024))

Tadbir Urus Data, Privasi dan Kawalan API

Portal nasional berisiko menghasilkan pangkalan data yang terlalu besar jika ketelusan disamakan dengan keterbukaan mutlak. Reka bentuk perlu menggunakan prinsip minimisasi data, had tujuan, kawalan akses mengikut peranan, penyulitan, rekod capaian, retensi dan pembetulan. Maklumat awam boleh merangkumi nama penganjur, status pendaftaran, kategori entiti, tujuan kempen, akaun yang disahkan secara separa, sasaran, tarikh, kemas kini, jumlah agregat dan laporan penutupan. Maklumat bank, dokumen pengenalan, rekod penerima dan indikator sensitif hendaklah dihadkan kepada pihak berkuasa yang mempunyai kuasa serta keperluan yang sah.

Application Programming Interfaces (API) perlu mempunyai spesifikasi data, kunci akses, perekodan capaian, pengasingan persekitaran, had kadar permintaan, pengurusan insiden dan protokol pembetulan. Padanan akaun oleh bank hendaklah membezakan status “tidak ditemui”, “belum disahkan”, “disahkan” dan “perlu semakan”. Paparan risiko perlu menerangkan bahawa skor ialah profil awal dan bukan keputusan penguatkuasaan. Kesilapan data, perubahan pemilikan akaun dan aduan perlu mempunyai aliran kerja pembetulan serta jejak audit. Dari sudut pengurusan risiko teknologi, keperluan ini lebih tepat disandarkan kepada dokumen Risk Management in Technology BNM dan Guidelines on Technology Risk Management SC, yang menekankan keselamatan, daya tahan, tadbir urus, pengawasan dan akauntabiliti risiko teknologi (Bank Negara Malaysia, 2025c; Securities Commission Malaysia, 2024).

Kebolehoperasian Institusi dan Sokongan Keputusan Berbantu Manusia

Dari perspektif pengkomputeran guna dan sistem maklumat, platform yang dicadangkan dibina berasaskan kerangka yang telah mapan mengenai kebolehoperasian e-kerajaan dan sistem sokongan keputusan (decision support systems, DSS) (Arnott & Pervan, 2005; Janssen & Estevez, 2013). Pematuhan kawal selia secara tradisional sering berhadapan dengan silo data yang terpisah antara pendaftar awam dan infrastruktur transaksi perbankan komersial. Literatur mengenai perkongsian maklumat rentas agensi menunjukkan bahawa perkongsian dan penyepaduan maklumat antara institusi boleh meningkatkan produktiviti, menyokong pembuatan dasar dan memperkemas penyampaian perkhidmatan, walaupun risiko teknikal, organisasi dan perundangan perlu diurus secara teliti (Dawes, 1996). Dalam seni bina platform moden, kebolehoperasian sedemikian boleh disokong melalui Application Programming Interfaces (API) yang piawai bagi membolehkan pengesahan rentas institusi secara terkawal dan hampir masa nyata (Zachariadis & Ozcan, 2017). Dalam konteks Malaysia, pertukaran maklumat pelanggan bank melalui API tidak boleh dianggap terbuka secara automatik; ia mesti mempunyai kuasa undang-undang, persetujuan atau asas pendedahan yang dibenarkan serta mematuhi kewajipan kerahsiaan dan keselamatan maklumat yang berkenaan (Financial Services Act 2013, s. 133; Islamic Financial Services Act 2013, s. 145; Bank Negara Malaysia, 2025b).

Pada masa yang sama, Portal MySafeDerma tidak dicadangkan sebagai sistem penguatkuasaan automatik sepenuhnya yang menggantikan budi bicara manusia. Sebaliknya, reka bentuknya mengoperasikan seni bina Human-in-the-Loop (HITL), iaitu manusia kekal sebagai pembuat keputusan akhir. Pertanyaan awam, status pengesahan, aduan dan indikator risiko disusun dalam papan pemuka penyeliaan yang membantu pegawai pengawal selia dan pasukan pematuhan bank membuat keputusan yang lebih pantas dan berasaskan bukti. Pendekatan ini selari dengan fungsi DSS yang menyokong, bukannya menggantikan, pertimbangan manusia (Arnott & Pervan, 2005), dan dapat mengurangkan risiko tindakan yang tidak seimbang seperti pembekuan akaun yang tidak berasas atau dicetuskan semata-mata oleh amaran automatik.

Model Tadbir Urus dan Akauntabiliti

MySafeDerma memerlukan pemilik institusi yang jelas. Model yang dicadangkan ialah sebuah badan pengelola atau konsortium yang mempunyai lembaga, unit pengesahan, jawatankuasa risiko dan keselamatan, penasihat Syariah, pegawai perlindungan data, unit aduan serta panel rayuan. Organisasi yang berdaftar tidak semestinya diwajibkan menyertai secara sama rata tanpa asas undang-undang; penggunaan portal boleh bermula melalui projek rintis, kerjasama institusi atau piawaian pematuhan yang dipersetujui. Lembaga hendaklah menerbitkan laporan ketelusan portal sendiri, termasuk permintaan data, kesilapan, aduan, keputusan rayuan, insiden keselamatan dan perubahan algoritma.

Tadbir urus Syariah pula perlu berbeza daripada sekadar semakan kandungan. Panel perlu menilai tujuan, proses, pendedahan, konflik, perlindungan pihak rentan dan potensi mudarat. Bagi kempen yang menyentuh zakat atau institusi agama negeri, MySafeDerma hendaklah membezakan bidang kuasa dan tidak menandakan kempen sebagai disahkan tanpa sumber pihak berkuasa yang berkaitan. Reka bentuk ini mengelakkan portal daripada menjadi “pengawal selia induk” dan mengekalkan prinsip pengagihan kuasa mengikut tahap yang sesuai: portal menyusun bukti dan aliran maklumat, manakala keputusan statutori kekal pada pihak yang diberi kuasa. Sekiranya institusi kewangan Islam terlibat dalam integrasi atau

proses pematuhan portal, struktur interaksi tersebut juga perlu mengambil kira prinsip tadbir urus Syariah BNM sebagai penanda aras bagi institusi kewangan Islam, tanpa menganggap dokumen tersebut terpakai secara langsung kepada pengendali portal yang bukan institusi kewangan (Bank Negara Malaysia, 2019).

Nilai Tadbir Urus yang Dijangkakan

Artefak konseptual menghasilkan empat nilai tadbir urus yang saling melengkapi. Pertama, nilai pencegahan melalui verifikasi sebelum penderma membuat keputusan. Kedua, nilai pemulihan melalui rekod yang mempercepatkan semakan apabila berlaku aduan. Ketiga, nilai penyelarasan melalui bahasa data bersama antara penganjur, bank dan pihak berkuasa. Keempat, nilai legitimasi melalui pendedahan yang membolehkan penderma memahami status, batasan dan penggunaan dana. Nilai tersebut ialah teori perubahan yang perlu diuji, bukan hasil yang telah dicapai.

Berbanding pelantar kutipan yang mengutamakan kemudahan kempen, MySafeDerma mengutamakan integriti ekosistem. Perbezaan ini bukan bermaksud portal perlu mengawal semua pembayaran. Portal boleh mengekalkan saluran pembayaran sedia ada dan memusatkan fungsi yang kurang dibangunkan secara seragam, iaitu daftar pengumpul dana, maklumat teras kempen, status pendaftaran, pendedahan, jejak audit, aduan dan pertukaran maklumat. Model ini berpotensi mengurangkan penduaan pengesahan dan menyediakan titik rujukan yang lebih konsisten.

Pelan Hala Tuju Penilaian

Fasa penilaian perlu dibina sebelum sebarang dakwaan keberkesanan dibuat. Ujian kebolehgunaan menilai sama ada penderma dapat membezakan status pendaftaran, pengesahan akaun, status cukai dan amaran risiko. Audit keselamatan menilai kawalan API, kebocoran data, penyamaran digital, peningkatan hak akses tanpa kebenaran dan pemulihan bencana. Audit tadbir urus menilai konflik, rayuan, kecenderungan tidak adil, ketepatan semakan dan ketelusan pentadbir semakan. Penilaian impak jangka sederhana boleh menilai perubahan masa semakan, kadar aduan diselesaikan, ketepatan amaran, kadar pembetulan, masa pemulihan akaun dan kefahaman penderma dengan reka bentuk pra dan pasca atau perbandingan yang munasabah.

Jadual 3: Pelan penilaian sebelum pelaksanaan nasional

Bidang penilaian	Soalan penilaian	Ukuran dicadangkan
Pengesahan undang-undang dan Syariah	Adakah data, status, keputusan dan pendedahan mematuhi undang-undang serta kriteria Syariah yang berkenaan?	Semakan pakar; matriks bidang kuasa; rekod keputusan; kadar isu tidak selesai.
Kebolehgunaan dan kebolehcapaian	Bolehkah penderma, penganjur dan pegawai memahami status serta tindakan seterusnya?	Penyempurnaan tugasan; masa carian; kadar kesilapan; kefahaman; kebolehcapaian Bahasa Melayu/bahasa Inggeris.
Keselamatan siber dan privasi	Adakah data dan API selamat daripada akses tidak sah, penyamaran dan kebocoran?	Ujian penembusan; semakan akses; tindak balas insiden; penilaian impak privasi.
Keadilan model risiko	Adakah indikator memberi amaran yang tepat dan tidak menghukum organisasi sah secara sistematik?	Ketepatan dan kadar pengesanan; amaran positif palsu; analisis subkumpulan; campur tangan manusia; hasil rayuan.

Bidang penilaian	Soalan penilaian	Ukuran dicadangkan
Tadbir urus dan impak	Adakah portal mempercepat semakan, memperbaiki pendedahan dan melindungi penderma tanpa menghalang derma sah?	Penyempurnaan audit; kelengkapan pendedahan; penyelesaian aduan; tempoh semakan; kefahaman penderma; petunjuk penipuan jangka panjang.

Implikasi Keusahawanan dan Pengkomersialan

Kajian ini mencadangkan model langganan untuk NGO, lesen institusi untuk bank atau pengawal selia dan integrasi API dengan pelantar derma. Model ini boleh dipertimbangkan, tetapi struktur komersial tidak boleh mengatasi objektif amanah awam. Jika pengendali portal menerima bayaran daripada organisasi yang dinilai, konflik kepentingan perlu diurus melalui pemisahan fungsi, pendedahan fi, kriteria yang sama, audit bebas dan mekanisme rayuan. Lesen kerajaan atau kontrak penyelenggaraan pula memerlukan spesifikasi prestasi, keselamatan, ketersediaan, kebolehpindahan data dan pelan keluar.

Potensi pasaran MySafeDerma terletak pada penyediaan fungsi yang boleh dikongsi: pengesahan, laporan piawai, API dan pengurusan kes. Nilai keusahawanan boleh berkembang melalui perkhidmatan pematuhan berasaskan sistem, latihan, kesiapsiagaan audit, analitik agregat dan penyelesaian yang boleh dijenamakan semula oleh institusi tertakluk kepada piawaian nasional. Namun, ukuran kejayaan tidak boleh berasaskan jumlah pelanggan sahaja. Petunjuk keberhasilan mestilah merangkumi ketepatan, perlindungan penderma, akses NGO kecil, masa respons, privasi dan keadilan.

Kesimpulan

Portal MySafeDerma dicadangkan sebagai kerangka tadbir urus digital untuk menjadikan ekosistem derma Malaysia lebih boleh disemak, difahami dan dipertanggungjawabkan. Sumbangan utama kerangka ini ialah menyepadukan daftar pengumpul dana, pengesahan penderma, pendedahan kempen, jejak audit, pertukaran data institusi, pemantauan berasaskan risiko dan mekanisme aduan dalam satu model yang dibatasi oleh bidang kuasa undang-undang serta prinsip privasi. Pemetaan kepada Maqasid Syariah meletakkan perlindungan harta, amanah, keadilan, maruah, keputusan bermaklumat dan masalah sebagai tujuan; teknologi hanya menjadi wasilah untuk menyokong tujuan tersebut. Kerangka ini memberikan asas untuk prototaip dan projek rintis, tetapi tidak boleh dibentangkan sebagai bukti bahawa MySafeDerma telah meningkatkan kepercayaan atau mengurangkan penipuan. Agenda seterusnya ialah pengesahan undang-undang dan Syariah, penetapan asas undang-undang bagi perkongsian data rentas institusi, reka bentuk bersama penderma dan pengumpul dana, penilaian kesan privasi, ujian keselamatan, audit kecenderungan algoritma, pengujian kebolegunaan serta penilaian impak jangka panjang. Prinsip kebolehooperasian dan Human-in-the-Loop perlu dikekalkan supaya automasi menyokong, bukan menggantikan, keputusan pihak berkuasa dan pasukan pematuhan. Dengan syarat tersebut, MySafeDerma berpotensi menjadi lapisan infrastruktur awam yang melindungi penderma yang ingin memberi, menyokong penganjur yang sah dan membantu institusi membuat keputusan yang lebih telus, berkadar dan berasaskan bukti.

Rujukan

- Arnott, D., & Pervan, G. (2005). A critical analysis of decision support systems research. *Journal of Information Technology*, 20(2), 67–87. <https://doi.org/10.1057/palgrave.jit.2000035>
- Bank Negara Malaysia. (2019). Shariah governance: Policy document. Kuala Lumpur: Bank Negara Malaysia. <https://www.bnm.gov.my/documents/20124/761679/Shariah+Governance+Policy+Document+2019.pdf>
- Bank Negara Malaysia. (2025a). Annual report 2024: Maintaining financial integrity. Kuala Lumpur: Bank Negara Malaysia. <https://www.bnm.gov.my/ar24ch1g>
- Bank Negara Malaysia. (2025b). Management of customer information and permitted disclosures: Policy document. Kuala Lumpur: Bank Negara Malaysia. <https://www.bnm.gov.my/-/pd-mcipc25>
- Bank Negara Malaysia. (2025c). Risk Management in Technology (RMiT): Policy document. Kuala Lumpur: Bank Negara Malaysia. <https://www.bnm.gov.my/-/pd-rmit-nov25>
- Bedoui, H. E., & Mansour, W. (2015). Performance and Maqasid al-Shari'ah's pentagon-shaped ethical measurement. *Science and Engineering Ethics*, 21(3), 555–576. <https://doi.org/10.1007/s11948-014-9561-9>
- Bhatt, V., Pandey, S., Patel, R., Ghodake, S., Jariwala, H., & Thomas, S. (2025). Predicting online donation intention in donation-based crowdfunding apps: A multi-stage SEM-ANN-NCA model integrating anthropomorphism, satisfaction, trust, and privacy concerns. *Journal of Nonprofit & Public Sector Marketing*, 37(1), 80–104. <https://doi.org/10.1080/10495142.2024.2351012>
- Chapman, C. M., Hornsey, M. J., & Gillespie, N. (2021). No global crisis of trust: A longitudinal and multinational examination of public trust in nonprofits. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, 50(2), 441–457. <https://doi.org/10.1177/0899764020962221>
- Christie, A. (2020). Can distributed ledger technologies promote trust for charities? A literature review. *Frontiers in Blockchain*, 3, Article 31. <https://doi.org/10.3389/fbloc.2020.00031>
- Dawes, S. S. (1996). Interagency information sharing: Expected benefits, manageable risks. *Journal of Policy Analysis and Management*, 15(3), 377–394. [https://doi.org/10.1002/\(SICI\)1520-6688\(199622\)15:3<377::AID-PAM3>3.0.CO;2-F](https://doi.org/10.1002/(SICI)1520-6688(199622)15:3<377::AID-PAM3>3.0.CO;2-F)
- Dethier, F., Delcourt, C., & Dessart, L. (2024). Donor perceptions of nonprofit organizations' transparency: Conceptualization and operationalization. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, 53(5), 1230–1260. <https://doi.org/10.1177/08997640231211212>
- Dethier, F., Delcourt, C., & Willems, J. (2023). Transparency of nonprofit organizations: An integrative framework and research agenda. *Journal of Philanthropy and Marketing*, 28(4), e1725. <https://doi.org/10.1002/nvsm.1725>
- Dusuki, A. W., & Abdullah, N. I. (2007). Maqasid al-Shari'ah, maslahah, and corporate social responsibility. *American Journal of Islamic Social Sciences*, 24(1), 25–45. <https://doi.org/10.35632/ajiss.v24i1.415>
- Financial Action Task Force. (2023, November 16). Best practices on combating the abuse of non-profit organisations (Recommendation 8). Paris: FATF. <https://www.fatf-gafi.org/en/publications/Financialinclusionandnpoissues/Bpp-combating-abuse-npo.html>
- Financial Services Act 2013 (Act 758) (Malaysia), s. 133.
- Ferreira, V., Papaoikonomou, E., & Terceño, A. (2022). Unpeel the layers of trust! A comparative analysis of crowdfunding platforms and what they do to generate trust. *Business Horizons*, 65(1), 7–19. <https://doi.org/10.1016/j.bushor.2021.08.004>

- Ghoorah, U., Mariyani-Squire, E., & Zoha Amin, S. (2025). Relationships between financial transparency, trust, and performance: An examination of donors' perceptions. *Humanities and Social Sciences Communications*, 12, Article 315. <https://doi.org/10.1057/s41599-025-04640-2>
- Güney, N. (2024). Maqāsid al-Sharī'a in Islamic finance: A critical analysis of modern discourses. *Religions*, 15(1), Article 114. <https://doi.org/10.3390/rel15010114>
- Hevner, A. R., March, S. T., Park, J., & Ram, S. (2004). Design science in information systems research. *MIS Quarterly*, 28(1), 75–106. <https://doi.org/10.2307/25148625>
- Hoang, T., & Lee, Y.-J. (2022). Looking at the nonprofit accountability–charitable donations relationship through the publicness lens. *Nonprofit Management and Leadership*, 33(2), 345–381. <https://doi.org/10.1002/nml.21513>
- Hutchinson, T., & Duncan, N. (2012). Defining and describing what we do: Doctrinal legal research. *Deakin Law Review*, 17(1), 83–119. <https://doi.org/10.21153/dlr2012vol17no1art70>
- Islamic Financial Services Act 2013 (Act 759) (Malaysia), s. 145.
- Jabatan Pendaftaran Pertubuhan Malaysia. (2024, June 14). Akta Pertubuhan 1966 [Akta 832]. Putrajaya: Kementerian Dalam Negeri. <https://www.ros.gov.my/portal-main/publication-details?id=f4ff58c5-2d15-11ef-9bb8-005056b18274>
- Janssen, M., & Estevez, E. (2013). Lean government and platform-based governance—Doing more with less. *Government Information Quarterly*, 30(Suppl. 1), S1–S8. <https://doi.org/10.1016/j.giq.2012.11.003>
- Laldin, M. A., & Furqani, H. (2013). Developing Islamic finance in the framework of maqasid al-Shari'ah: Understanding the ends (maqasid) and the means (wasa'il). *International Journal of Islamic and Middle Eastern Finance and Management*, 6(4), 278–289. <https://doi.org/10.1108/IMEFM-05-2013-0057>
- Lembaga Hasil Dalam Negeri Malaysia. (2026). Institutions/organizations/funds primarily not for profit: Subsection 44(6) of the Income Tax Act 1967. <https://www.hasil.gov.my/en/institusi-organisasi-tabung/>
- Mejia, J., Urrea, G., & Pedraza-Martinez, A. J. (2019). Operational transparency on crowdfunding platforms: Effect on donations for emergency response. *Production and Operations Management*, 28(7), 1773–1791. <https://doi.org/10.1111/poms.13014>
- Mohd Nawawi, A. M., Anuar, N. A., & Samar, N. (2024). Legal framework for non-profit organisations in Malaysia and the need for a standard regulatory & compliance framework in charity governance. *International Journal of Islamic Economics and Finance Research*, 7(2), 91–104. <https://doi.org/10.53840/ijiefer152>
- Nair, R., Arshad, R., Muda, R., & Joharry, S. A. (2023). Web-disclosure practices for transparency and the sustainability of non-profit organisations. *International Review on Public and Nonprofit Marketing*, 20(1), 1–23. <https://doi.org/10.1007/s12208-021-00330-2>
- Peppers, K., Tuunanen, T., Rothenberger, M. A., & Chatterjee, S. (2007). A design science research methodology for information systems research. *Journal of Management Information Systems*, 24(3), 45–77. <https://doi.org/10.2753/MIS0742-1222240302>
- Prashar, A., & Gupta, P. (2024). How to build trust in Gen Y in online donation crowdfunding: An experimental study. *Behaviour & Information Technology*, 43(4), 677–694. <https://doi.org/10.1080/0144929X.2023.2183061>
- Rosman, R., Redzuan, N. H., Ab Ghani, N. L., Noordin, N. H., & Shaharuddin, S. S. (2024). Enhancing Shariah governance practice: Insights from the non-profit organizations in

- Malaysia. In *AI in business: Opportunities and limitations* (pp. 449–460). Cham: Springer.
https://doi.org/10.1007/978-3-031-48479-7_38
- Samargandi, N., Tajularifin, S. M., Ghani, E. K., Aziz, A. A., & Gunardi, A. (2018). Can disclosure practices and stakeholder management influence zakat payers' trust? A Malaysian evidence. *Business and Economic Horizons*, 14(4), 882–893.
<https://doi.org/10.15208/beh.2018.60>
- Securities Commission Malaysia. (2024). *Guidelines on Technology Risk Management* (revised 19 August 2024). Kuala Lumpur: Securities Commission Malaysia.
<https://www.sc.com.my/regulation/guidelines/technology-risk>
- Sirisawat, S., Chatjuthamard, P., Kiattisin, S., & Treepongkaruna, S. (2022). The future of digital donation crowdfunding. *PLOS ONE*, 17(11), Article e0275898.
<https://doi.org/10.1371/journal.pone.0275898>
- Suruhanjaya Syarikat Malaysia. (2021, September 27). *Guidelines on company limited by guarantee*. Kuala Lumpur: SSM.
https://www.ssm.com.my/Pages/Legal_Framework/Document/GUIDELINES-ON-COMPANY-LIMITED-BY-GUARANTEE-270921-Final.pdf
- Zachariadis, M., & Ozcan, P. (2017). The API economy and digital transformation in financial services: The case of open banking (SWIFT Institute Working Paper No. 2016-001). SWIFT Institute. <https://ssrn.com/abstract=2975199>
- Zainon, S., Atan, R., & Bee Wah, Y. (2014). An empirical study on the determinants of information disclosure of Malaysian non-profit organizations. *Asian Review of Accounting*, 22(1), 35–55. <https://doi.org/10.1108/ARA-04-2013-0026>